

Biuro Bezpieczeństwa Narodowego

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/7686,Ryszard-Kuklinski-generalem.html>

23.04.2024, 16:27

25.10.2016

Ryszard Kukliński generałem

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda postanowieniem z dnia 2 września 2016 r. na wniosek Ministra Obrony Narodowej mianował pośmiertnie na stopień generała brygady pułkownika Ryszarda Kuklińskiego.

Ryszard Kukliński, pułkownik Wojska Polskiego i armii amerykańskiej, urodził się 13 czerwca 1930 roku w Warszawie. Jego ojciec, robotnik, zginął w niemieckim obozie Sachsenhausen. Podczas niemieckiej okupacji Ryszard Kukliński kolportował ulotki konspiracyjnej organizacji „Miecz i Pług”.

W 1947 roku Ryszard Kukliński rozpoczął służbę w Wojsku Polskim, wstępując do Oficerskiej Szkoły Piechoty we Wrocławiu. W związku z ujawnieniem jego pracy dla „Miecza i Pługa” został zdegradowany. Wkrótce jednak zaczął awansować, służąc w jednostkach liniowych, m.in. jako dowódca batalionu.

W 1963 roku rozpoczął pracę w Sztabie Generalnym Wojska Polskiego. Doszedł do stanowiska zastępcy szefa zarządu operacyjnego i szefa oddziału planowania strategiczno-obronnego. Był oceniany jako wybitnie zdolny sztabowiec. Pełnił również faktycznie funkcję sekretarza delegacji polskiej na spotkaniach przedstawicieli państw - członków Układu Warszawskiego. W 1971 r. podjął z własnej inicjatywy współpracę z amerykańską Centralną Agencją Wywiadowczą (CIA). Było to wynikiem jego przemyśleń po udziale polskiego wojska w interwencji państw Układu Warszawskiego w Czechosłowacji i strzelaniu przez wojsko do robotników na Wybrzeżu w 1970 roku.

Miał pseudonim Jack Strong. Za przekazywane informacje nie brał od Amerykanów wynagrodzenia.

Generał Wojciech Jaruzelski uznawał go za zdrajcę i dezertera. Kukliński uważał natomiast, że oficer nie ma obowiązku być lojalnym wobec dowódcy, który nie jest lojalny wobec swojej ojczyzny. W wywiadzie dla „Tygodnika Solidarność” z 1994 r. stwierdził, że jego dylemat polegał nie na wyborze: komunizm czy kapitalizm, ale służba narodowi lub czerwonemu imperium.

Kukliński przekazywał plany strategiczne Związku Sowieckiego i Układu Warszawskiego, w tym plany ataku na państwa NATO. Generał Jaruzelski twierdził, że pułkownik nie miał do nich dostępu. William Casey, dyrektor CIA, powiedział natomiast, po zakończeniu wywiadowczej misji Kuklińskiego, że w ciągu ostatnich 40 lat nikt tak nie zaszkodził komunizmowi jak on.

Pułkownik Kukliński przekazał Amerykanom informację o planowanym wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego - brał udział w opracowaniu związanych z nim dokumentów.

Z 7 na 8 listopada 1981 r. pułkownik Kukliński, został, wraz z żoną i dwoma synami, potajemnie wywieziony z Polski. Przyczyną ewakuacji była obawa Kuklińskiego przed dekonspiracją, choć gen. Czesław Kiszczak utrzymywał, że kontrwywiad go nie podejrzewał.

Po przybyciu do Stanów Zjednoczonych płk Kukliński został ekspertem Departamentu Obrony i Departamentu Stanu. Otrzymał stopień pułkownika armii amerykańskiej i wysokie odznaczenie CIA.

W 1984 r. Ryszard Kukliński skazany został przez sąd wojskowy w Warszawie na karę śmierci za zdradę i zdegradowany. W 1986 r. władze PRL ujawniły działalność Kuklińskiego na rzecz wywiadu Stanów Zjednoczonych. W rok później udzielił on obszernego wywiadu paryskiej „Kulturze”, poświęconego jednak wyłącznie przygotowaniom do wprowadzenia stanu wojennego.

O działalności na rzecz wywiadu USA ukazał się w 1992 artykuł w „Washington Post”. Podano w nim, że pułkownik Kukliński przekazał Amerykanom 35 tys. stron dokumentów.

W 1994 roku zginęli w Stanach Zjednoczonych dwaj synowie płk. Kuklińskiego. Okoliczności ich śmierci nie zostały wyjaśnione. Pojawiły się opinie, że mogła być to zemsta sowiecka na pułkowniku. W 1994 roku Ryszarda Kuklińskiego przyjął papież Jan Paweł II.

W 1995 r. Izba Wojskowa Sądu Najwyższego uchyliła wyrok ciężący na Ryszardzie Kuklińskim. W tym samym roku podjęto ponownie śledztwo w sprawie Kuklińskiego. Zostało umorzone przez Naczelną Prokuraturę Wojskową w 1997 roku. Kukliński został uniewinniony. W tym samym roku Solidarność zaapelowała do władz państwowych o awans dla Kuklińskiego na stopień generała i nadanie mu najwyższego odznaczenia.

W latach 2002-2004 Kukliński przyjeżdżał do Polski. Chciał zamieszkać na stałe w kraju. Zmarł 11 lutego 2004 r. w Tampa na Florydzie, w Stanach Zjednoczonych. Ceremonia żałobna odbyła się na amerykańskim cmentarzu narodowym Arlington. Pułkownik Ryszard Kukliński pochowany został w Alei Zasłużonych na cmentarzu wojskowym na Powązkach.

W 2006 na Starym Mieście w Warszawie otwarto Izbę Pamięci Pułkownika Kuklińskiego. Inicjatorem jej powstania był Józef Szaniawski, pełnomocnik Ryszarda Kuklińskiego.

Źródło: prezydent.pl

[Tweetnij](#)